

Washington. — Črna p
pra ali štupe bo primankov
še par let. Trgovski departm
no poroča, da Sumatra, ki je n
bolj važna v produkciji pop
ri ne bo zmožna zadostiti vs
potrebam in zahtevam po
še dišavi. V času japonske oku
cije so vrtovi poprovih nasad
bili preveč zanušeni.

...preostalim naše s

— Francija je kupila armac
ne zaloge v Evropi

— Francija je kupila
100.000.000 vrednosti razn
ga je imela amen
v Evropi.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

1117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
Za Cleveland in okolico po razpisalcih: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00, četrt leta \$2.50.

Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:

United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months. Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months. Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months, \$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83

No. 84 Mon., April 29, 1946

DR. JANEZ KRALJIČ:

Vera sovraštva

Vrjame, da vsi, ki komunističnega nauka ne poznajo in njegovih nečloveških metod niso preizkusili na lastni koži, pač niso mogli doumeti, da se je slovenski narod s tako večino dvignil proti partizanstvu, pod čigar imenom se nam je komunizem vsiljeval. Partizani so se radi pritoževali, da smo borbo proti njim smatrali za neko križarsko vojsko in nje same kot hlapce v satanovi službi. Nič se ne izgovarjamo. Res smo smatrali borbo proti komunizmu za dolžnost, za obrambo krščanstva in slovenskih krščanskih tradicij. Prepričani smo, da krščanstvo danes nima hujšega nasprotnika kot je komunizem. Mnenja smo, da se mora boriti proti komunizmu vsak izobraženec, ki mu je kaj do človeške kulture, tembolj pa smo uverjeni, da je sveta dolžnost kristjana, da brani krščansko kulturo. Odpor slovenskega naroda je izraz njegove intelektualne sile in njegove krščanske vere. Ker se je komunizem skrival, da je lažje varal pod imenom partizanstva, zato je šel naravno boj proti partizanstvu samemu.

Na eni potezi naj danes pokažem, kako nekrščanski je ves komunizem, na njegovem sovraštvu.

Krščanstvo je nauk ljubezni. Vse kar se postavi proti krščanstvu diha sovraštvo. Hitler je priporočal za zmago nacizma: hassen, hassen, immer hassen (svoražiti, svoražiti, vedno svoražiti). Mussolini je gonil svoj odia (svoražiti). Ravnotako je tudi iz naše Osvobodilne fronte drhte lo neizprosno sovraštvo kakor strupena rosa ali kužna smrt in razjedalo slovensko dušo. Partizani so svoražili vse: naše navade in naše ljudi, našo preteklost in sedanjost, našo zastavo in naš križ. Vse so spremenili. Učili so se tega sovraštva naravnost pri komunističnih voditeljih. Lunačarski pravi: "Doli z ljubeznijo do bližnjega! Mi potrebujemo sovraštva. Naučiti se moramo svoražiti. In na drugem mestu govori spet: "Prva naloga komunista je svoražiti Kristusa in kristjane." "Svoražiti iz dna duše," naroča ob neki priliki komisar za narodno brambo.

Po tem nauku so partizani sovraštvo oboževali in po tem nauku so se ravnali. Juž Kozak piše, da so se partizani pripravljali na borbo po Šalotovi knjigi: Znanost sovraštva. Svoražili so predvsem tiste, ki so jim bili najbližji. Ne toliko Nemcev ali Italijanov, kot domačine Slovence, svoje ročne brate. Malenkostno je število Nemcev in Italijanov, ki so jih partizani v kakih borbah pobili, v silne deset tisoče pa gre število od njih pobitih slovenskih bratov. Jugoslovanski film: "Osvobodjenje" se začne z bratomorom, ki ga partizan izvrši nad lastnim bratom. Sestra je razpisala nagrado za onega, ki ubije brata. Pa ni to samo v filmu. Doživeli smo vse to sovraštvo v strašnih dejstvih. Sestra, ki so jo malo pokvarili partizani in speljali v gozd, pride domov in ustrelji vprico očeta brata, ki hoče med partizanske divjake. Da smo konkretni, bilo je to v Trzinu na Gorenjskem v sicer dobri družini Majersič. Naučili so dekle partizansko komisarstvo Ivanka Mulca da obsoditi na smrt in ustreliti lastnega očeta, ki ne mara za to divjaško partizansko svog. Odtod potem tisti bes proti vsem, ki niso hoteli ukloniti glave pred komunističnim terorizmom.

Radi tega nauka sovraštva so padali voditelji po Ljubljani, radi tega nauka so klali po deželi nedolžne ljudi, trebili cele družine, pobijali otroke. Radi tega nauka so se polnile kraske jame s trupli nasprotnikov, radi tega so naše gozdovi polni na pol zakopanih mrličev, radi tega mučenja, ki smo poprej o njih samo brali v romanu o Tatarjih in Turkih. Svoraštvo se ni ustavilo niti pred mrtvimi objekti. Tudi te so rušili, ker so predstavljali preteklost, ki jo treba uničiti. Tako so uničevali zgodovinske in umetniške spomenike in rušili šole, cerkve, prosvetne domove. In to sovraštvo ni minilo z zmago. Sedaj še vedno divjajo, še vedno iščejo, koga bi spravili s sveta. Kot je krščanstvo osnova ljubezni do bližnjega tako je komunistični veri osnova sovraštvo. O tem sovraštvu in uničevanju iz sovraštva bi mogel kak vaš Adamič napisati knjigo. To bi se bralo.

Ker je krščanstvo vera ljubezni, zato vera sovraštva predvsem svoraži krščanstvo. Skoro bi rekli da svoraži vsako božjo zapoved posebej. V Boga komunisti ne verujejo in nedeljo skrunijo. Četrto zapoved podirajo, ko uče otroke v šoli, da morajo naznanjati starše, ki niso za režim. Zapovedi o urejenem spolnem življenju pri njih ni. Vlačuge, ki so jih imeli po gozdovih in ki so jih imenovali junaške partizanke, bodo likvidirali, ko se jih naveličajo. Kdo bi govoril o sedmi zapovedi, ki prepoveduje, da se polasti tujeja, če država sama razlašča kot da je ona lastnica vsega. Država sama je postala ropar. Laž je oficijelno orožje komunistične propagande. Obrekovanje je bilo najuspešnejše sredstvo, da se je škodovalo onim, ki se niso hoteli ukloniti njih terorizmu. Kdor ni bil z njimi je bil proglašen za izdajalca. Najprej so koga ubili, potem pa ubili še njegovo dobro ime. Svet, ki ni poznal njih metod je nasedal in delal nedolžnim krivico naprej.

Ali naj omenim še to, da komunist prav posebno svoraži predstavnike krščanstva. Rus Stepanov piše o verskih predstavnikih: "Naša prva dolžnost obstoji v borbi proti

vsem popom, naj se imenujejo pastori, patri, rabini, patriarhi ali papeži. Mi se borimo proti Bogu, naj se kliče Jehova, Kristus, Buda ali Alah." Po tem nauku so se ravnali slovenski komunisti in seveda vsi tisti priveski, ki so mislili, da je moderno biti partizan. Zato so padali kot žrtve duhovnikov. Zato je med slovenskimi begunci 250 katoliških duhovnikov. Zato je danes zaprtih na Slovenskem čez 60 duhovnikov. Zato je jasen načrt iznebiti se počasi vseh. Kdor ne vidi zveze med vsem tem, bi moral biti več kot udarjen s slepoto. Če je kje veljalo: Po njih delih jih boste spoznali, velja ta izrek o delih partizanov proti duhovščini. S tem je komunizem najbolje dokazal svoje sovraštvo proti krščanstvu.

Naj nikogar ne moti, da je par duhovnikov, ki so držali s partizani. Vedno dobite judeže, kot je eden izmed njih znani Mikuž. Vedno pa dobite tudi nekaj dobrih, ki se dajo potegniti in kasneje debelo gledajo, kako so jih vlekli svobodomiselnici za nos. To se je v katoliški Cerkvi vedno ponavljalo in tudi mi Slovenci ne delamo izjeme. Večina je že ozdravljena. Tudi naj nikogar ne moti, da je vendar še ostalo doma mnogo duhovnikov. Vsak ni enako eksponiran in ne v enaki nevarnosti. Mi samo pravimo, hvala Bogu, da so mogli ostati. S tem da so ostali, še nikakor ni rečeno, da so za partizane. Cerkev bo skušala po njih storiti za svoj nauk, kar bo mogla. Koliko časa in kako bo šlo, ne vemo. Vemo, da se jim godi slabo. Toda prepričani smo, da bodo storili, kar bodo mogli in dokler bodo mogli.

Komunizem je tedaj kot vera svoraštva popolno nasprotje krščanstva. Zato je boj med njima neizogiben. Ko smo videli, da je komunizem izbral osvobodilno gibanje, imenovano partizanstvo, ni smo mogli drugače kot povedati, da se za tem skriva komunizem. Močnejše kot naše besede pa so govorila dejanja. Strašna dejanja svoraštva. Ta boj med dvema svetovoma na Slovenskem ni končan. Marsikje se bo šele začel. Povsod pa bo veljalo: ali Kristus ali Lenin. Oboje ne gre skupaj.

Odpri srce, odpri roke. . .

THE TABLET se imenuje škofjski katoliški tednik brooklynske škofije Prejšanji teden je bilo brati v tem listu na prvi strani tole: "Prezlostni položaj katoliških Slovencev pod 'demokratsko' vladno maršala Tita, moskovskega podložnika, je zadnje čase zelo živo stopil pred oči mnogih brooklynskih slovenskih družin, ki so prejale pisma od sorodnikov iz stare domovine, zasnujenega zdaj po komunistih.

"Neki slovenski mož je prejel pismo od svojega bratrance, ki mu popisuje vso nesrečo svoje družine, sestoječe iz matere, njenih dveh svakinj in njenih pet otrok. Ko so se tltove čete bližale njihovi vasi, so imenovane skušale zbežati, pa so jih Titovci zajeli. Odvedli so jih nekam na mažarsko mejo. Mati je umrla že na poti od lakote. Kmalu je umrl tudi eden otrok in mati ga je še isti večer pokopala. Ko so končno dospeli v zono pod angleško okupacijo, so bile vse gole. Imele so s seboj le še dva koca in dve žlici.

"Vsi mladi možje in fante morajo pod Titom v ječe. Neki brooklynski je zvedel od svojega brata ki je pobegnil komunistom da so morali ostati jetniki, med njimi njegov lastni brat, izkopati lastne grobove, preden so jih pustili umreti od gladi.

"Brooklynski Slovenci so se organizirali za zbiranje hrane in obleke, ki jo mislijo pošiljati svojim preganjanim sorodnikom po 'War Relief Services NCWC.' Seje te organizacije se vrše v 'Gottsheer clubhouse', 657 Fairview Ave., Ridgewood, Brooklyn."

Kolonar nima temu poročilu pristaviti drugega ko iskreno željo, da bi Brooklynski Slovenci veliko nabrali in dobro podprli s svojimi prispevki preganjane rojake onstran morja. Bog daj! Le verjemite, rojaki, s tem, NE boste podpirali izdajalcev. . .

Komunistična poljska vlada je na pritisk iz Moskve priznala neko špansko vladu "v izgnanstvu", ki sedi v Parizu in čaka, kdaj bo šel Franco rakom živživat. Kaj misli prireditelj ta vlada Španiji? Mi ne vemo.

Španec J. Alvarez de Vayo, ki je bil med špansko civilno vojno višji uradnik na strani "lojalistov", pa piše nedavno tega, da je tista "Španska vlada

da v izgnanstvu" nezmožna in se ne da od nje ničesar pričakovati.

No, saj so še mnogi rekli, da se je tista "vlada" ustanovila samo za 'trubel'. Levičarski Španec Alvarez de Vayo je istih misli. Niti Moskva bi se ne spomnila te "vlade", če bi se ji ne zazdela zelo pripravo orodje za "trubel". Ker Moskva hoče, da bo na sešajh UNO vedno kaj trubila, pa ga sama ne zna zmerom ustvariti, je poklicala na pomoč Warszawa, ta pa "Špansko vladu v izgnanstvu". Ta "španska vlada" res ni potrebna Španiji, zelo prav je pa prišla—Moskvi. To se prav tako dobro Španec Alvarez de Vayo, kakor ve sam Stalin. . .

Alvarez de Vayo pravi, da "španska vlada v izgnanstvu" sedaj sedi v Parizu in čaka. S samim čakanjem ne bo nikoli pričakala, da bi se na Španskem napravil prevrat. Komunistov je na Španskem namreč manj ko 10,000, poudarja ta poznavalec Španski razmer, pa še ti so skrbno kontrolirani. Zato sevtuje, da je treba Španijo prisiliti na kolena z vojno od zunaj in pa istočasno s civilno vojno. Samo tako je upati, da pridejo na vladu—ne pariška—"vlada v izgnanstvu"—ampak komunisti!

In samo za to gre Stalinu in vsem, ki kriče zoper sedanjost špansko diktaturo. Alvarez de Vayo je s svojim člankom že spustil mačka iz žaklja. Stalin je manj odkritosrčen in se zaenkrat še skriva za nezmožnost in ničvedno "špansko vladu v izgnanstvu". Kljub temu ve ves svet, kje Stalina čevlji žuli. Komunistična Rusija in komunistična Španija naj stisneta vso Evropo v rdečo komunistično ječo. Enkrat je sicer že falila, pa se lahko drugič poskuša. . .

ZAKAJ SE NE VRNEJO . . . ? Namreč begunci . . . Tako se še vedno ta ali oni sprašuje.

Vedno več poročil prihaja, da OZNA ne divja samo v domovini nad vsemi, ki so na svetu, da ne odobravajo komunistične vlade na krmilu. Ne divja OZNA samo nad njimi, ampak je razpredla svoje mreže tudi čez mejo Jugoslavije in preži na vse one, ki v inozemstvu ne soglašajo s Titom in njegovimi. Celu v samem Rimu begunci niso varni, pa tudi v taboriščih ne. Zdaj izgine v krempljih OZNA ta, zdaj

drugi . . .

Komunisti vabijo begunce domov. Celu zahtevajo na mednarodnih konferencah, da se MORAJO vrniti . . . Begunci pa vedo: Če nismo varni pred OZNA v tujini, kako bomo varni doma? Potem pa ta ali oni še sprašuje: Zakaj se ne vrnejo? Odgovor, najboljši odgovor, daje — OZNA!

PODPIRAJTE LIGO KATOLIŠKIH SLOVENCEV zakaj s podpiranjem LIGE podpirate begunce, ki so še zmerom ne samo lačni in slabo oblečeni, ampak tudi še zmerom—v smrtni nevarnosti!

Zakaj OZNA posega s svojo krvavo roko tudi preko mej Jugoslavije? Zakej Tito skuša celo na tujem "likvidirati" svoje nasprotnike? Ali so mu RES nevarni? Če pa na drugi strani "ljudske množice" (ha, ha!) drži Tito in njegovo vladu v sedlu, da ga nobena sila ne more (pravijo komunisti) več spraviti iz stolčka . . .

Tudi mi verjamemo, da Tito sedi, v sledu. Vemo sicer, da ne radi "ljubezni ljudskih množic" do njega, ampak zato, ker ga krepko drži—Kremlin . . . Dokler ga bo držal Kremlin, se mu ni bati za stolček. Veliko število sovjetskih divizij je v neposredni bližini, da prisoklijo na pomoč Titu, če bi se kdaj zgodilo, da jugoslovanske "ljudske množice" spremene svojo "ljubezen" do Tita.

Ne, Titu in OZNA se ni treba bati, da bi jima begunci škodovali, pa naj ostanejo v tujini ali se vrnejo domov. Zakaj torej OZNA steguje svoje kremlje v tujino in "likvidira" begunce?

Edina razlaga je v tem, da Tito in OZNA ljubita — kri! Človek brez vere mora postati zver, krvoločna zver. Tacol. . .

IRWING PFLAUM prav gotovo ni kak "klerikalec". Nekaj vere mora sicer imeti, tako kaže. Ne vem pa, kakšno ima. Piše uvodnike v čikaškem posvetnem dnevniku CHICAGO TIMES in na radio govori dan za dnem. Kdor ne ve nič o tem možu, naj vzame na znanje samo to, da "klerikalec" prav gotovo ni.

Irwing Pflaum torej je napisal oni dan uvodnik z naslovom:

VATIKAN napram KREMLINU. V tem uvodniku čitamo na primer naslednje stavke:

"Boj med komunisti in rimsko katoliško cerkvijo se veča in razširja."

"V Evropi je podobno, da je to že nekaj boj na življenje in smrt."

"Na Ogerskem, na Poljskem, v delu Avstrije, na Slovaškem in v katoliškem delu Jugoslavije so komunisti v borbi zoper katoliško cerkev"

"Katoliške (politične) stranke so postale zbirališča milijonov Evropejcev, ki svoražijo komunizem in se ga boje."

"In tako je vse pripravljeno za borbo, ki sega dalje kot samo do neposrednih dveh front — Cerkve in komunizma. Zakaj za prvo fronto stoji zapadna hemisfera, ki dandanes predstavlja katoličanstvo. Za drugo fronto pa stoji sovjetsko carstvo, ki je zaprta v sovražnik rimsko katoliške cerkve."

IRWING PFLAUM torej ni "klerikalec", pa je brez ovinkov zapisal gornje stavke v svoj uvodnik. Seveda ni sam. Mnogi drugi ameriški opazovalci svetovnih razmer, ki istotako niso "klerikali", dandanes pišejo istotako brez vsakih ovinkov in priznavajo, da sta danes na svetu dva velika dejna centra, ki se ves svet ozira nanju: VATIKAN IN KREMLIN. Kompromisa med njima ni, zakaj iz Kremlija prihaja komunizem, ki je zaprta v sovražnik

nik katoličanstva, ki prihaja iz Vatikana kot svojega središča.

Če pa nas eden zapiše kaj podobnega in vidi za Kremlinom kaj več ko zgolj "utrjevanje slovanstva", dobi pod nos ne soma kakega "klerikalca", ampak poleg njega še — fanatizem.

O, o! Saj se ni vseh dni konec in že sedaj tudi kak zastopnik "slovanstva—kljub—komunizmu" potoži, da "svtari gre do predaleč". Kako daleč sme iti taka pritožba, da ne zajde v —fanatizem? No, pa še "počakajmo". . .

Vse kaže, da bodo neki naši "neklerikalni" katoličani zadnji, ki bodo priznali, da komunisti tudi na Slovenskem—preganjajo Cerkev in katoliško vero . . .

Oni bodo zadnji tudi glede priznanja, da komunisti na Slovenskem preganjajo Cerkev in katoličanstvo ne radi tega, kakor da so tam katoličani "izdajalci", ampak zato, ker je komunizem in z njim celokupno sovjetsko carstvo zaprta v sovražnik rimsko katoliške cerkve.

Mi jim tega ne bomo dopovedali, tudi kak Irwing Pflaum jim ne bo. Dopovedali jim bodo to—ne z besedo ampak z dejanji—komunisti sami.

Tudi ta reč ni brez vsake vrednosti. . .

"Rusi imajo ogromno industrijo, imajo tudi precejšnjo količino olja, toda ne toliko kakor ga imata Amerika in Anglija. Zato bi rada Rusija prila tudi do malo večjega pridela olja in sili doli v Perzijo."

To je iz uvodnika v A. S. z dne 9. aprila 1946. Isti list in še kdo ž njim je to že devetdesetkrat povedal. Olje torej nič drugega . . .

Na radijskem programu "Town Hall Meeting" in še kje je bilo slišati iz ust drugačnih poznavalcev svetovnega položaja, da je olje samo preteza, v resnici je pa za dogodki v Perziji in še marsikje vse drugačno olje kot tisto, o katerem govori A. S. Tisto olje se imenuje—komunizem in tega želi in skuša Kremlin razliti pa vsem svetu.

Kremlin sam to očitno pove, kadar mu kaže. Je že povedal, pa še bo, ne bo treba dolgo čakati. Če ne z besedo, pa z dejanji. Na stvari ne spremeni popolnoma nič, če A. S. noče videti tega, kar zelo dobro vidi Kremlin in njegov močnejak—Jože Stalin—Zaplot.

Bivši jug. državni poslanec in senator piše

Janez Brodar, bivši jugoslovanski državni poslanec in senator, posestnik v Hrastju pri Kranju, sedaj bivajoč kot begunec v taborišču Peggez pri Lienzu, podaja naslednje poročilo:

Cleveland.

Ugledno uredništvo

"Ameriške domovine"

Zvedeli smo, da so pričeli komunisti iz Slovenije svojim ameriškim sorojakom pisati pisma, ki so polna laži o nas slovenskih beguncih, slovenskih domobrancah in o vseh narodno in protikomunistično mislečih Slovincih. Dovolite, da Vam napišem za Vaš list nekaj dogodkov iz Gorenjske v osvetljenje naših razmer:

Pasti morajo vsi vodilni možje!

Koncem poletja l. 1942 se je odpeljala moja žena v Ljubljano. Ob tej priliki je obiskala tudi svojega sorodnika zdravnika dr. Hafnerja. Ta ji je povedal, da ima zelo dobre zveze s komunistično organizacijo in da dobro ve, da bodo na Gorenjskem padli še vsi vidnejši katoliški voditelji. Rekel je: "Ubit bo tvoj

mož, Burgar v. Hrastju je v. gi." Moja žena ga je vprašala: "Zakaj pa? Kaj so pa v. zagrešili?" Zdravnik pa ji je govoril: "Zato morajo pasti vsi so bili vodje Slovenske stranke."

Na Gorenjskem smo bili dan zelo enotni in edini smo bili. Skoraj vsi smo simpatizirali z O. F., ker smo mislili, da mi nismo verjeli priporočanju o grozodejstvih nov in smo zato obsodili proti O. F. Sicer so nam Ljubljane napovedovali, da tudi Gorenjce zadelo sto. je Dolenjce, a tega kar hoteli verjeti.

Kake 14 dni, predno je bodilna fronta začela po. skem pobijati vidnejše može, me je na trgu v vprašal prijatelj iz vasi. "Ali res organiziraš B. do?" Presenečen sem ga šal: "Kdo pa to govori?" Teli mi je dejal: "Sinod. komunisti — partizani vasi in so fante spraševali kaj sodelujejo pri B. kaj organizira Brodar. odgovorili, da jim o. česar znanega, da jim tem ni nikdar nič govoril. Prijatelju sem na to ril: "Vem dobro, kaj ho. munisti doseči s takimi jo pripraviti razpoloženje umor in ga opravičiti. dvema dnevoja me je neki prijatelj na to. Dva partizana sta mu. izjavila, da sem pri njih zapisan. Komunisti ravno dobro vedo, kakor jaz, da ganiziram nobene B. vem pa tudi, da mi n. vor ne bo pomagal, komunisti že določen straniti me od naroda, mene zaupanje. Narod d. d. iteljev bo postal plen zma.

Priprave za umor osebo so se načrtno in no nadaljevale. Čez kak teden po. munisti raztrosili po. nja letake z vsebino: voditelj in organizator garde, Umnik je njegov nik, Vinko Bedenk pa instruktor. Dolga izdajalcem, belogardist. Ponovno poudarjam, krat ni bilo na celi niti enega človeka, ki mislil na to, da bi "vaskie straže" o kateri "Belo gardo," o kateri ti vedeli, kaj naj bi te laži so imele vodilni te narod na boje vodilnih skih mož, ki pa jih je najprej pred narodom Ljudstvo je sovražno radi njih dolgega simpatijo spremljalo pade in sabotažna del. nov, dasi je moralo za lenkostnosti pasti po 30 najboljših slovenskih fantov za talce. Toda kem takem napadu so st. dobili pritok novih fantov v goščo, ki so jih bodo Nemci postrelili dolžne talce. Vsak O. F. se je takrat zločin, ustanavljanje garde oboroženega O. F. cepljenje narodnih izdajstvo? Komunisti položeno zlorabili in pred narodom obol. ustanavlja "Belo gardo. narodni izdajalec. Naj vedem nekaj takih žrtev:

(Dalje prihodnje)

Used Fat Makes Soap

THIS-THAT

One pound of salvaged fat approximately one of soap chips. Save all used

Turjak

Kaj bi ga ne! On — potujoči pevec — trubadur.

V viteških sobah se je dolgo pomudil. Zapel je pesem, ki jo je sam zložil. Pesem o bratstvu.

Imela je mati dva sina, dva orla, junaka, dva sina. Vzljubila sinova sta mlado nevesto, oba sta vzljubila deklico zvesto.

Svarila je mati dva sina: "Dva orla, junaka, dva sina! Med vama ne bo naj prepira — devojka naj sama izbira!"

Devojka je sama izbrala. Mlajšega orla, junaka, izbrala. Starejši pa v sru ubije mlajšega brata, brata junaka.

"Lej! Ni ga več brata. Zdej sama odločiš — nevestica mlada. Zdej mene poročiš!"

A mlada devojčica joka za bratom ne more vzljubiti brata morilca.

Imela je mati dva sina, dva orla, junaka, dva sina. Vzljubila sinova sta mlado nevesto, slovensko vzljubila zemljico zvesto.

Svarila je mati dva sina: "Dva orla, junaka, dva sina! Med vama ne bo naj prepira — slovenska naj zemlja sama izbira!"

Slovenska zemlja je sama izbrala: mlajšega orla, Legionarja, izbrala. Starejši pa v sru ubije, mlajšega brata, junaka — Legionarja.

"Lej! Ni ga več brata. Zdej sama odločiš — zemlja slovenska. Zdej mene poročiš!"

Dežela slovenska le joka za bratom, ne more vzljubiti — brata-morilca."

Pesem je zamrla pod stropom. Pa so takoj poprijeli Legionarji:

"Dežela slovenska le joka za bratom, ne more vzljubiti brata morilca."

Radovane je bil vesel, da je razširil roke. (Najrajši bi bil objel fante. Ko je pesem utihnila, si je otrl roso čelo in odšel k oknu, da se naučije svežega zraka.

Dan je bil lep. Le nad Mokrem sta bila dva lahna oblaka. Prvo jesensko zlato je leglo nad gozdove. Smreke so se živo odražale iz bukovnega gozda. Kako lepo barvo ima smreka! Temno kakor cipresa na grajskem pokopališču. Nekaj ga je spreletelo: Božja njiva! Ali ni ves svet kakor pokopališče — božja njiva! Bog seje vanj semena. Nekoč bo iz njih zrastle nove življenje.

Radovan je sedel na okno, da bi objel svet. Se vedno je razmišljal o svetu in novem življenju: padle so lani prve žrtve. Toda iz njih je že zrastle stotero novo življenje. Žrtve, seme, ki je bilo nasilno pokopano, je rodilo tisoče Legionarjev. Božja njiva čudovito rodi!

(Dalje prihodnjič)

MALI OGLASI

Modern Improvement Company

698 E. 159 St.
ASPHALT — ASBESTOS
SIDING — ROOFING
PAINTING
Call Mu 3729
STANLEY F. LEGAN
JOHN LUKANC

Iz pisem rojakov — o partizansko-italijanskih zločinih na Prevalju

Prevalje, pozorišče partizanskega zločinstva in italijanskega "junakstva". Nad vasjo bujni gozd, takozvana Brnca, plo večini last Prevalčanov.

Pismo prihajajo, prihajajo, prav od vseh strani, Jugoslavije in Italije, kjer prebivajo naši ljudje. Zelo dosti povedo ta pisma. Eno od teh pisem je od g. Mihaela Perčiča, ki je moral bežati iz Preserja pred partizani, ter se zdaj zdravi za jetiko. G. župnik se zahvaljuje vsem dobrim Preserčem v Ameriki, za velikodušni dar, ki ga je prejel od njih iz Amerike. Pravi: "Odvisni smo od krščanske ljubezni do bližnjega"; pa se zahvaljuje za pomoč tem, ki se ga spominjajo v teh tako težkih časih.

G. župniku se zelo toži po svojih faranih in težko pričakuje trenutka, da bo zopet med njimi. Z g. Perčičem je še 5 drugih duhovnikov. Pravi, da bi rad kaj čital, zlasti slovenske časopise iz Amerike, ker mu je dolgčas. Ko sem prečital pismo, se je takoj uredilo potrebno, da bo g. župnik dobival Ameriško Domovino, ki jo bo lahko čital on in njegovi tovariši g. duhovniki, ki so z njim.

Zelo bi priporočal rojakom, ki imajo v begunstvu znanec in pa sorodnike, da bi jim naročili Ameriško Domovino, mesečnik Ave Maria in pa milwaukee "Obzor." Enega izmed teh dva ali pa vse tri kar nujno priporočam; dajte naročite jim. Vi ne veste, ljudje, kako težko je biti v tujini brez čitva. Jaz sem to sam skušal v Rusiji. To je večkrat težje kot pa lačen želodec. Zato vam vsem nujno priporočam, napravite tem ljudem to uslugo.

Zakaj te 3 liste? Zato, ker edino ti listi zagovarjajo pravico in resnico in se edini zavzemajo za njih žalostno usodo ko trpe — po nedolžnem. Te liste, ki otirajo solze tem trpinom jim naročite in ti listi so tudi vredni vse naše podpore in je dolžnost naša, da jih podpiramo. Prizanesite jim pa z listi, ki te ljudi zmerjajo, ali so pa kar brezbrizni zanje. Prav priporočljivo bi bilo, ko bi se ustanovilo kak tozadeven fond, v katerega naj bi po kak dolar ali pa vsaj desetico prispeval kdor le more, in iz tega sklada bi se potem naročalo liste tem

Prejel sem tudi pisma iz "svobodne" Jugoslavije in sicer iz raznih krajev. Ta pisma tudi dosti povedo in istotako so jih dobili tudi drugi rojak. Ta pisma povedo veliko. Ne ozirajo se na nevarnost, ki jim preti, poročajo golo resnico. Mene izmed vseh dogodkov najbolj zanima usoda moje rojstne vasi Prevalje; zatobom opisal samo to.

V Ameriški Domovini št. 77 sem čital o tistem dogodku, katerega točno tako popisuje Preser, kot ga je prinesla A.D., samo da je bolj obširno. Kako je bilo?

Na našem Prevalju ni bilo nobenega partizana; nihče se ni ogreval zanje. Prevaljski kmetje so bili dovolj pametni, pa razsodni, da so brž uvideli, da od te sodrge nimajo kaj pričakovati; najmanj pa kakke svobode, pa ni nihče hotel med te klativiteze. To pa seveda ni bilo všeč partizanom, ki so brž prišli na to, da spravijo te ljudi v nesrečo. Kako?

Neki dan se je priklátilo na vas nekaj partizanov, ki so povedali, da bodo "osvobodili" Prevalje. Vaščanom je bilo seveda uganka pred kom naj jih osvobodijo, ko vendar ni bilo v vasi niti enega Italijana. Ampak partizani so šli na "osvobodilno delo" doli pod vas, kjer so razdrli progo dvotirne južne železnice, potem pa "junaksko" zbežali v gozd. V tem je pa pripeljal vlak poln italijanskega vojaštva; ker vlak ni mogel takoj naprej, so se Italijani, razjarjeni, ali morda celo z partizani domenjeni, vsuli iz vlaka, pa hajdi na Prevalje, kjer so pričeli z pravim terorjem. Svoje divjanje so Italijani kronali s tem, da so požgali nekaj gospodarskih poslopj in par hiš; polovili nekaj kmetov ter jih odgnali v internacijo. Partizani so se pa nesrečnim kmetom menda pa še smejali.

Kako so se naši kmetje počutili tedaj, si lahko vsak sam misli? Ne bi bilo prav nič čudnega, ako bi tak, ki je izgubil premoženje ali pa svoje, v gnevu treščil partizana z ročico po glavi ter ga pobil kot steklega psa. Tako so partizani pokazali na Prevalju, kakšni zločinci so Italijani pa kakšni "junaki". Vsa čast Prevalju, moji rojstni vasi, in moj globok poklon tem mojim Prevalčanom, ki so bili tako pošten, pa značajni, da je ni bilo partizanske propalce med njimi. Bili pa so naši prevaljski možje in fante na straži v domači obrambi, da so branili svojo posest in domovino pred komunisti in Italijani. Močito so stopili v vrsto braniteljev, v borbo proti komunizmu in okupatorju neka iz od teh je bilo v oni nesrečni, a tudi srečni četi, katere so izdajalski Angleži vrtili partizanom, da so jih potem na najbolj krut način zverinsko mučili in pomorili. Grozno je bilo, a je minilo — danes so srečni. V tej častni vrsti mučnikov so tudi Prevaljčani. Bog te živi tebe, mala a značajna vas Prevalje.

V nekem pismu čitam da, kar bodo razmere dopuščale, se bo v Kočevskem rogu zidala cerkev nad onim breznom, kjer počiva in čaka vstajenja tisoče najboljših slovenskih mož in fantov. Ni dvoma, da se to zgodi, prej ali slej. Narod gotovo ne bo pozabil onih, ki so se borili za vero in domovino, ter šli nedolžni v smrt. Čitali smo, da se ljudje že zdaj pri-

sem čital o tistem dogodku, katerega točno tako popisuje Preser, kot ga je prinesla A.D., samo da je bolj obširno. Kako je bilo?

Na našem Prevalju ni bilo nobenega partizana; nihče se ni ogreval zanje. Prevaljski kmetje so bili dovolj pametni, pa razsodni, da so brž uvideli, da od te sodrge nimajo kaj pričakovati; najmanj pa kakke svobode, pa ni nihče hotel med te klativiteze. To pa seveda ni bilo všeč partizanom, ki so brž prišli na to, da spravijo te ljudi v nesrečo. Kako?

Neki dan se je priklátilo na vas nekaj partizanov, ki so povedali, da bodo "osvobodili" Prevalje. Vaščanom je bilo seveda uganka pred kom naj jih osvobodijo, ko vendar ni bilo v vasi niti enega Italijana. Ampak partizani so šli na "osvobodilno delo" doli pod vas, kjer so razdrli progo dvotirne južne železnice, potem pa "junaksko" zbežali v gozd. V tem je pa pripeljal vlak poln italijanskega vojaštva; ker vlak ni mogel takoj naprej, so se Italijani, razjarjeni, ali morda celo z partizani domenjeni, vsuli iz vlaka, pa hajdi na Prevalje, kjer so pričeli z pravim terorjem. Svoje divjanje so Italijani kronali s tem, da so požgali nekaj gospodarskih poslopj in par hiš; polovili nekaj kmetov ter jih odgnali v internacijo. Partizani so se pa nesrečnim kmetom menda pa še smejali.

Kako so se naši kmetje počutili tedaj, si lahko vsak sam misli? Ne bi bilo prav nič čudnega, ako bi tak, ki je izgubil premoženje ali pa svoje, v gnevu treščil partizana z ročico po glavi ter ga pobil kot steklega psa. Tako so partizani pokazali na Prevalju, kakšni zločinci so Italijani pa kakšni "junaki". Vsa čast Prevalju, moji rojstni vasi, in moj globok poklon tem mojim Prevalčanom, ki so bili tako pošten, pa značajni, da je ni bilo partizanske propalce med njimi. Bili pa so naši prevaljski možje in fante na straži v domači obrambi, da so branili svojo posest in domovino pred komunisti in Italijani. Močito so stopili v vrsto braniteljev, v borbo proti komunizmu in okupatorju neka iz od teh je bilo v oni nesrečni, a tudi srečni četi, katere so izdajalski Angleži vrtili partizanom, da so jih potem na najbolj krut način zverinsko mučili in pomorili. Grozno je bilo, a je minilo — danes so srečni. V tej častni vrsti mučnikov so tudi Prevaljčani. Bog te živi tebe, mala a značajna vas Prevalje.

V nekem pismu čitam da, kar bodo razmere dopuščale, se bo v Kočevskem rogu zidala cerkev nad onim breznom, kjer počiva in čaka vstajenja tisoče najboljših slovenskih mož in fantov. Ni dvoma, da se to zgodi, prej ali slej. Narod gotovo ne bo pozabil onih, ki so se borili za vero in domovino, ter šli nedolžni v smrt. Čitali smo, da se ljudje že zdaj pri-

sem čital o tistem dogodku, katerega točno tako popisuje Preser, kot ga je prinesla A.D., samo da je bolj obširno. Kako je bilo?

Na našem Prevalju ni bilo nobenega partizana; nihče se ni ogreval zanje. Prevaljski kmetje so bili dovolj pametni, pa razsodni, da so brž uvideli, da od te sodrge nimajo kaj pričakovati; najmanj pa kakke svobode, pa ni nihče hotel med te klativiteze. To pa seveda ni bilo všeč partizanom, ki so brž prišli na to, da spravijo te ljudi v nesrečo. Kako?

Neki dan se je priklátilo na vas nekaj partizanov, ki so povedali, da bodo "osvobodili" Prevalje. Vaščanom je bilo seveda uganka pred kom naj jih osvobodijo, ko vendar ni bilo v vasi niti enega Italijana. Ampak partizani so šli na "osvobodilno delo" doli pod vas, kjer so razdrli progo dvotirne južne železnice, potem pa "junaksko" zbežali v gozd. V tem je pa pripeljal vlak poln italijanskega vojaštva; ker vlak ni mogel takoj naprej, so se Italijani, razjarjeni, ali morda celo z partizani domenjeni, vsuli iz vlaka, pa hajdi na Prevalje, kjer so pričeli z pravim terorjem. Svoje divjanje so Italijani kronali s tem, da so požgali nekaj gospodarskih poslopj in par hiš; polovili nekaj kmetov ter jih odgnali v internacijo. Partizani so se pa nesrečnim kmetom menda pa še smejali.

Kako so se naši kmetje počutili tedaj, si lahko vsak sam misli? Ne bi bilo prav nič čudnega, ako bi tak, ki je izgubil premoženje ali pa svoje, v gnevu treščil partizana z ročico po glavi ter ga pobil kot steklega psa. Tako so partizani pokazali na Prevalju, kakšni zločinci so Italijani pa kakšni "junaki". Vsa čast Prevalju, moji rojstni vasi, in moj globok poklon tem mojim Prevalčanom, ki so bili tako pošten, pa značajni, da je ni bilo partizanske propalce med njimi. Bili pa so naši prevaljski možje in fante na straži v domači obrambi, da so branili svojo posest in domovino pred komunisti in Italijani. Močito so stopili v vrsto braniteljev, v borbo proti komunizmu in okupatorju neka iz od teh je bilo v oni nesrečni, a tudi srečni četi, katere so izdajalski Angleži vrtili partizanom, da so jih potem na najbolj krut način zverinsko mučili in pomorili. Grozno je bilo, a je minilo — danes so srečni. V tej častni vrsti mučnikov so tudi Prevaljčani. Bog te živi tebe, mala a značajna vas Prevalje.

V nekem pismu čitam da, kar bodo razmere dopuščale, se bo v Kočevskem rogu zidala cerkev nad onim breznom, kjer počiva in čaka vstajenja tisoče najboljših slovenskih mož in fantov. Ni dvoma, da se to zgodi, prej ali slej. Narod gotovo ne bo pozabil onih, ki so se borili za vero in domovino, ter šli nedolžni v smrt. Čitali smo, da se ljudje že zdaj pri-

sem čital o tistem dogodku, katerega točno tako popisuje Preser, kot ga je prinesla A.D., samo da je bolj obširno. Kako je bilo?

Na našem Prevalju ni bilo nobenega partizana; nihče se ni ogreval zanje. Prevaljski kmetje so bili dovolj pametni, pa razsodni, da so brž uvideli, da od te sodrge nimajo kaj pričakovati; najmanj pa kakke svobode, pa ni nihče hotel med te klativiteze. To pa seveda ni bilo všeč partizanom, ki so brž prišli na to, da spravijo te ljudi v nesrečo. Kako?

Neki dan se je priklátilo na vas nekaj partizanov, ki so povedali, da bodo "osvobodili" Prevalje. Vaščanom je bilo seveda uganka pred kom naj jih osvobodijo, ko vendar ni bilo v vasi niti enega Italijana. Ampak partizani so šli na "osvobodilno delo" doli pod vas, kjer so razdrli progo dvotirne južne železnice, potem pa "junaksko" zbežali v gozd. V tem je pa pripeljal vlak poln italijanskega vojaštva; ker vlak ni mogel takoj naprej, so se Italijani, razjarjeni, ali morda celo z partizani domenjeni, vsuli iz vlaka, pa hajdi na Prevalje, kjer so pričeli z pravim terorjem. Svoje divjanje so Italijani kronali s tem, da so požgali nekaj gospodarskih poslopj in par hiš; polovili nekaj kmetov ter jih odgnali v internacijo. Partizani so se pa nesrečnim kmetom menda pa še smejali.

Kako so se naši kmetje počutili tedaj, si lahko vsak sam misli? Ne bi bilo prav nič čudnega, ako bi tak, ki je izgubil premoženje ali pa svoje, v gnevu treščil partizana z ročico po glavi ter ga pobil kot steklega psa. Tako so partizani pokazali na Prevalju, kakšni zločinci so Italijani pa kakšni "junaki". Vsa čast Prevalju, moji rojstni vasi, in moj globok poklon tem mojim Prevalčanom, ki so bili tako pošten, pa značajni, da je ni bilo partizanske propalce med njimi. Bili pa so naši prevaljski možje in fante na straži v domači obrambi, da so branili svojo posest in domovino pred komunisti in Italijani. Močito so stopili v vrsto braniteljev, v borbo proti komunizmu in okupatorju neka iz od teh je bilo v oni nesrečni, a tudi srečni četi, katere so izdajalski Angleži vrtili partizanom, da so jih potem na najbolj krut način zverinsko mučili in pomorili. Grozno je bilo, a je minilo — danes so srečni. V tej častni vrsti mučnikov so tudi Prevaljčani. Bog te živi tebe, mala a značajna vas Prevalje.

V nekem pismu čitam da, kar bodo razmere dopuščale, se bo v Kočevskem rogu zidala cerkev nad onim breznom, kjer počiva in čaka vstajenja tisoče najboljših slovenskih mož in fantov. Ni dvoma, da se to zgodi, prej ali slej. Narod gotovo ne bo pozabil onih, ki so se borili za vero in domovino, ter šli nedolžni v smrt. Čitali smo, da se ljudje že zdaj pri-

sem čital o tistem dogodku, katerega točno tako popisuje Preser, kot ga je prinesla A.D., samo da je bolj obširno. Kako je bilo?

Na našem Prevalju ni bilo nobenega partizana; nihče se ni ogreval zanje. Prevaljski kmetje so bili dovolj pametni, pa razsodni, da so brž uvideli, da od te sodrge nimajo kaj pričakovati; najmanj pa kakke svobode, pa ni nihče hotel med te klativiteze. To pa seveda ni bilo všeč partizanom, ki so brž prišli na to, da spravijo te ljudi v nesrečo. Kako?

Neki dan se je priklátilo na vas nekaj partizanov, ki so povedali, da bodo "osvobodili" Prevalje. Vaščanom je bilo seveda uganka pred kom naj jih osvobodijo, ko vendar ni bilo v vasi niti enega Italijana. Ampak partizani so šli na "osvobodilno delo" doli pod vas, kjer so razdrli progo dvotirne južne železnice, potem pa "junaksko" zbežali v gozd. V tem je pa pripeljal vlak poln italijanskega vojaštva; ker vlak ni mogel takoj naprej, so se Italijani, razjarjeni, ali morda celo z partizani domenjeni, vsuli iz vlaka, pa hajdi na Prevalje, kjer so pričeli z pravim terorjem. Svoje divjanje so Italijani kronali s tem, da so požgali nekaj gospodarskih poslopj in par hiš; polovili nekaj kmetov ter jih odgnali v internacijo. Partizani so se pa nesrečnim kmetom menda pa še smejali.

poročajo priprošnji teh mučnikov. Morda pride čas, ko bodo ti mučniki v širši javnosti veliko več kot si morda mislimo. Lahko se zgodi, da bo mogoče še kdo, ki danes pasuje te mučence z izdajalci, nekoč morda sam dvigal roke proti nebu in se jim priporočal. "Zato danes le še plujite in zmerjajte te ljudi z izdajalci, va bo enkrat zato bolj sram."

Pisma poročajo, kako vselje se zdaj vlada tam, ko je "delitev." V Borovnici so pobrali menda vse Pteriču, na Bregu so vzeli Kobiju in Svigljicu žage in zemljo, tam v Preserju so delili, na Pravelju tudi in tako naprej. Delitev, delitev — veselje in rajanje, ples godba in pijančevanje iz dneva v noč. V nedeljo je udarno delo. Kaj razkopavajo (saj zidati itak ne znanjo) popoldne je miting, v cerkev hoditi ni več obvezno zdaj, ko je "svoboda" (kdo je koga, tiral v cerkev prej?) Juhuhu! "Svoboda" eni pijejo in plešejo, drugi jokajo kje na skrivaj, tretji so razočarani, ker so pričakovali raja, nastal pa je pekel. Ni čuda, da se ljudje ozirajo proti Kočevskemu rogu, blagrujoč one, ki tam poivajo, katerih duše se vesele nebeškega raja.

Jože Grdina.
P. S. Moj pozdrav Resnicoljubu. Dobro zna povedati Izborno pero ima, pa tudi dober arhiv knjig in listov. La še se oglasi. Dobro je, da je povedal svoje ime, ker kdove koga be se vse šodilo, da je. Nič bi ne bili začudeni, ako bi kdo pogruntal, da je ta Resnicoljub sam škof Rožman; niti bi ne bili preveč iznenadeni, ako bi kdo konstatiral, da se za Resnicoljubom skriva sam papež Pij XII. Pri nekaterih ljudeh ni nobena, še tako velika budalost, prevelika dabi je ne servirali čitateljem.

Kupujte Victory bonde!
MALI OGLASI
RAVNO SMO DOBILI
1.000 steklenic saharina
in 50 galonov "cottonseed" olja
Cena za galon \$4.13
To olje se lahko rabi za solato
WEED — NO — MORE
\$1.00 lahko odstrani ves plevel
z vaše trate
Čudovito pokonča plevel.
En paket pomori ves plevel
na navadni trati.
MANDEL DRUG
15702 Waterloo Rd.
Slovenska lekarna

Slaščičarna naprodaj
Slaščičarna naprodaj z vso opremo tudi "Ice Cream Machine," in posestvo ki vključuje trgovino, dvorano, 8 posameznih sob in stanovanje 5 sob.
Za informacije pokličite
Matt F. Intihar
630 E. 222. St.
IV 2644.

Iščejo sobe
Zakonski par išče 2, 3. ali 4 sobe z kopališčem, opremljene ali ne. Pokličite PO 0527. (88)

GARANTIRANO popravilo na vašem šivalnem stroju po veteranu, ki ima 14 let izkušnje.
Se pridemo na dom \$1.00.
Zvečer in v nedeljo \$1.25.
ALLIANCE SEWING MACHINE
15823 Arcade Ave.

Za cementna dela
kot pločnike in driveways
pokličite
John Zupancic
18220 Marcela Rd.
Tel. KE 4993
(Mo-x)

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies
Vogel St. Clair Ave. in E. 68th

Thomas Flower Shop
SLOVENSKA
CVETLIČARNA
CVETLICE ZA VSE SLUČAJE
Lepo delo in točna postrežba
14211 ST. CLAIR AVE.
Tel. GL 4316

Slovensko-ameriška
Kuharica se sedaj dobi
v Clevelandu
Dobite jo v pisarni August Kollander, 6419 St. Clair Ave. ter pri Jožetu Grdini, 6113 St. Clair Ave. Oba imata knjige v zalogi in bosta rada postregla rojakinjam, ki želijo imeti to lepo, veliko in koristno knjigo.
(Mon-Wed-x)

Mandrel Drug
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 Waterloo Rd.
Cleveland 10, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30
dopoldne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah.

Hiše naprodaj
Dve hiši po 2 družini, vsaka po pet sob in ena hiša za eno družino 6 sob. Vse tri hiše na enem lotu. Za nadaljnja pojasnila vprašajte na 1223 E. 60. St. ali pokličite EN 6481.
(Apr. 25, 29 in May 1)

Moški za skladišče
Stalno delo
zglasite se pri
Brown Fence & Wire Co.
6560 Juniata Ave.
severno od St. Clair Ave.
iz Addison Rd.
(87)

Ženske za čiščenje
Dnevno delo
polni čas
od 6 zjutraj do opoldne
Stalno delo
Zglasite se v
Employment office, 5 nadstropje
Wm. Taylor Sons & Co.
(89)

PORTERS
Moški za navadno delo
poln dnevni čas
stalna plača
zglasite se v Employment Office
Wm. Taylor Sons & Co.
(89)

MALI OGLASI
Nov lep potilni salon
Mary Ann Tekaucic naznanja svojim mnogim prijateljicam, da je odprla lep potilni salon na 14605 Harvard Ave. Pokličite WA 1201. (88)

Išče stanovanje
Zakonski par s 3 mesece starim otrokom želi dobiti stanovanje 4 ali 5 sob. Kdor ima tako stanovanje, naj pusti naslov v uredništvu tega lista. (84)

Vas muči naduha?
Pri nas si lahko nabavite najboljšo olajšavo za to mučno bolezen. Zdravilo je jamčeno ali pa dobite denar nazaj.

DELO DOBIJO

Delajte v MODERNEM POSLOPJU THE TELEPHONE COMPANY

potrebuje ženske za
hišno znanjenje
poslopj v mestu
Stalno delo — dobra plača
Poln ali delni čas
6 večerov v tednu
od 5:10 zv. do 1:40 sj.

Zglasite se v
Employment Office
700 Prospect Ave. soba 901
od 8 zj. do 5 pop. vsak dan
razen v nedeljo

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Moški za skladišče
Stalno delo
zglasite se pri

Brown Fence & Wire Co.
6560 Juniata Ave.
severno od St. Clair Ave.
iz Addison Rd.
(87)

Ženske za čiščenje
Dnevno delo
polni čas
od 6 zjutraj do opoldne
Stalno delo
Zglasite se v
Employment office, 5 nadstropje
Wm. Taylor Sons & Co.
(89)

PORTERS
Moški za navadno delo
poln dnevni čas
stalna plača
zglasite se v Employment Office
Wm. Taylor Sons & Co.
(89)

MALI OGLASI
Nov lep potilni salon
Mary Ann Tekaucic naznanja svojim mnogim prijateljicam, da je odprla lep potilni salon na 14605 Harvard Ave. Pokličite WA 1201. (88)

Išče stanovanje
Zakonski par s 3 mesece starim otrokom želi dobiti stanovanje 4 ali 5 sob. Kdor ima tako stanovanje, naj pusti naslov v uredništvu tega lista. (84)

Vas muči naduha?
Pri nas si lahko nabavite najboljšo olajšavo za to mučno bolezen. Zdravilo je jamčeno ali pa dobite denar nazaj.

Mandrel Drug
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 Waterloo Rd.
Cleveland 10, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30
dopoldne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah.

Hiše naprodaj
Dve hiši po 2 družini, vsaka po pet sob in ena hiša za eno družino 6 sob. Vse tri hiše na enem lotu. Za nadaljnja pojasnila vprašajte na 1223 E. 60. St. ali pokličite EN 6481.
(Apr. 25, 29 in May 1)

Moški za skladišče
Stalno delo
zglasite se pri
Brown Fence & Wire Co.
6560 Juniata Ave.
severno od St. Clair Ave.
iz Addison Rd.
(87)

Ženske za čiščenje
Dnevno delo
polni čas
od 6 zjutraj do opoldne
Stalno delo
Zglasite se v
Employment office, 5 nadstropje
Wm. Taylor Sons & Co.
(89)

PORTERS
Moški za navadno delo
poln dnevni čas
stalna plača
zglasite se v Employment Office
Wm. Taylor Sons & Co.
(89)

MALI OGLASI
Nov lep potilni salon
Mary Ann Tekaucic naznanja svojim mnogim prijateljicam, da je odprla lep potilni salon na 14605 Harvard Ave. Pokličite WA 1201. (88)

Išče stanovanje
Zakonski par s 3 mesece starim otrokom želi dobiti stanovanje 4 ali 5 sob. Kdor ima tako stanovanje, naj pusti naslov v uredništvu tega lista. (84)

Vas muči naduha?
Pri nas si lahko nabavite najboljšo olajšavo za to mučno bolezen. Zdravilo je jamčeno ali pa dobite denar nazaj.

ŽIVI VIRI

IVAN MATIČIČ

—Ligur se mu samo smehljala, in kdo ve, če Lisa sploh kdaj razume.

Zemljak Gorjan se razvema bolj in bolj, nazadnje pa vrže na mizo zlat. Se vina! Gorjan hoče plačati za vse čez in čez! Rudarjem je to sicer všeč, dokazati pa hočejo, da imajo danes tudi sami nekaj pod palcem. Zato mečejo drug za drugim svoje srebrnice k cekinu. Denar, denar! Kdor premore denar, ima vse na svetu; korajžo, ponos, pamet in moč. Z denarjem se kupi grunt in bela hiša, pamet in čast; da, celo duša se premami z denarjem. Z velikim dopadanjem so gledali ti izgarani ljudje srebrnike, ki so plesali v vinu okrog cekina in bili vsi lepi in svetli, zlat je pa žarel med njimi kakor samo rumeno sonce.

Krulčevemu fantu se je pa storilo neizrečeno milo. Nekaj je zajecal, potem se pa iztegnil h Gorjanu: "Jej, Gorjan, dajte meni tisti cekin," je rekel kakor otrok. To so ga gledali! Oglar se je pa obregnil: "Lej ga, cekinov se mu hoče! Saj imaš denar, saj si dobil zaslužek." Da, zaslužek je res dobil, ali ga je moral odrajtati materi za družino. Nu, kaj pa še hoče? — "Očeta bi odkupil..." izreče zamišljen.

"Očeta odkupil!" poprimejo hkrati in se spogledajo. Križna gora! Odkupiti jetnika, Krulca! Za to ni škoda cekina, ako le gre. Ali ne samo Krulca, vse treba odkupiti, vse! Bog jim daj zdravja! V ime božje, denarje na mizo!

Trde, žuljeve roke segajo v žep — in žuljeve roke polagajo na mizo srebrne kovance. Kolikor premorejo te koščene, izgarane roke — vse za rešitev onih iz ječe... Ako ne bo zadosti, pojdejo in še in še kopljejo in še in še kopljejo, samo da jih izkopljejo žive iz groba...

"Dam, če bo le kaj zaleglo," pripomni Oglar, in videti je, da se nekoliko obotavlja. "Kaj vse je že dal Bršljin ligurskim branilcem za rešitev sina, koliko Odrin in Šimenca; tudi Budinko so prišli nagovarjati, pa je prodala vola in kravo, sem slišal. Nazadnje bodo pa goltanci požrli sine

in denarje, se mi zdi. Dam pa, kolikor premore, če bo le kaj zaleglo."

Tedaj vstane Primožev starejši, obrne hlači žep in strese ves denar na mizo. — "Fej!" pljune na kup denarja. "Fej, denar, fej, ligurski slepar! Nate, nesite ga kamorkoli, nakupite kos, bičev in sekir, samo ligurskemu črvu ga ne dajte! Ne več krvi temu goltu goltavemu! Kopljemo in kopljemo — se je mar kdo izmed nas zredil v jami? In naj gremo jutri znova kopat? Ljudje božji — ne! Jama jemlje, žre! Daje samo zemlja, vsako leto rodi in nič ne vpraja po denarju. Zemlja je zlato, je ajdov kruh, je vino. Denar pa je slepar, in slepar propade, propade tudi jama, zemlja ne propade nikoli. Izgarana raja — k zemlji! K zemlji, rudarji! Zemlja naj se deli!"

Izbuljene oči zro v fanta in v denar, ki leži z vinom zalit na mizi. Še nikoli se ni bil tako razvnel Primožev sin. Bil je mrk in tihoten, odkar se je vrnil iz doljanskih ječ, danes pa je izbruhnil vso tegobo iz sebe, bruhal je kakor blazen. In nikogar ni bilo med njimi, ki bi mu skušal kaj oporekati. Ne, pritrjevali so mu kar naprej, vsi podžgani, razvneti. Da, zemlja naj se deli!

Večerni mrak je legal na pogorsko plan. Obhodne straže so krožile po cestah, v vasi si skoro niso upale, ker je čudno vrelo. Naj bi se vkresnila samo iskra. In zagorelo bi s polnim plamenom.

Pri Odrinu je bilo od sile vrčce. Obrazi so žareli, oči gorele. Jarmov fant je raztezal harmoniko, na široko je natezal meh, daje vresčalo in kar divje basiralo. Odrin je pribijal s pestjo po mizi. "Upreti se kletemu goltu, upreti z vsemi štirimi, z zemljo, s kruhom, z lesom, s sekiro! Bes jih ubij, tirane! Sine nazaj, nazaj našo pravdo! Poslušajte, možaki in fantje, kaj vam povem! Del zemlje vam dam, pol grunta razdelim in nič ne zahtevam. Samo nekaj bi hotel: da zasujete rov... Ja, da zasujete jamo in ne podje nihče več vanjo od naših. Svitava planina je moja — pa jo dam vam, da ne koplje več ligurskemu črvu! Ja, črva treba zatreti, iztrebiti ga iz naše zemlje! Bes ga ubij!"

Vse križem je pritegnilo, kmetje, bajtarji in fantje. V hrupnem soglasju so vriskali med ohripamin basom harmonike, nekateri poskakovali do stropa v neizmernem navdušenju. Da, zemlja naj se deli! Ne, najprej črva iz zemlje! Streti ga, zmendirati! — Z divjim truščem so se znesli ven. Na sredi vasi so razsajali, žugali proti vsemu svetu. Za žulje, za kri, za pšenico in ajdo! Skuk, ta krotka ovca, je tulil kakor blazen:

"K zemlji! K žetvi! V Ti-sovnik!"

In res se je približal čas žetve. Toda viharost ljudi se je poglobila — in v ubranem soglasju so se pripognili k rumenemu žitu. Žančice so žele naprej, s spodobno ljubeznijo pokladale zrelo klasje na zemljo. S toplo vnemo ga dvigali žančice pa povezavali v snope. Kruh! Sveti, dobri kruh! Polne njive kruha, vseokrog rumeno klasje in rumeno sonce in ljudje med zrelim žitom.

Vse je bilo pri žetvi. Morda še nobeno leto niso želi ljudje s tako vnemo in ljubeznijo. Prav kot bi vsa njihova pri-

hodnost zavisela od te žetve. Kakor samo suho zlato so pobirali žančice posamezne klase po strnišču; ne, noben klas ne sme vzeti konec v teh bridkih časih.

Na veliki Ošlajevi njivi so žele štiri žančice, en žančec vezal snope. In kar sproti je bil žančicam za petami Ošlajev Dreja. Dasi so bile same sestre in mati, vendar se je Dreja trudil, da bi bil trajno v njih bližini. Brusil jim je srpe in jim s prijaznim pomenkom delal družino. Kar milo je bilo pri srcu Dreju, ko je gledal to rumeno žitno valovje in pa brhke žančice, ki so ga žele. Vendar tako neizrečeno je mišljal Dreja, ko se je oziral po širokem žitnem polju, da bi stopil malo naokrog. Saj se je šele dobro povrnil iz doljanskih ječ, zato ga tembolj žela po prijazni besedi in po vsem tem, kar utegne biti v uteho njegovemu nemirnemu srcu. Saj mu je tako neizmerno bridko.

Najsi je spodobno ali ne, kolovratiti okrog ljudi po polju, Dreja je potlačil v sebi vse pomisleke. Zenskam je rekel, da hoče nekaj govoriti s Strežnom, in se je odstranil, še preden so mu ženske privolile. Počasi je stopal prek strnišča, toda mahal jo je naravnost na Strežnovo njivo. Na visoko naloženem vozu je klečal gospodar Stržen pa sprejemal snope, ki so mu jih podajali od obeh strani. Vola sta potegnili naprej in novo snopje se je usipalo na voz. Ošlajev je stopal za vozom pa modro hvalil žetev. S koncem njive je bil voz do vrha naložen in Dreja je pomagal dekletom dvigniti žrd in jo zadržati. Stržen se je spustil potem v voza, mimogrede nekaj spregovoril s fantom, izpod nog mu pobral nekaj klasov, jih poljubil in zataknil v snopje. Dreja se je nato odstranil, češ, da mora pogledat v ogrado.

Dreja je hodil prek po strniščih in naokoli po stezah med žitnim valovjem. Z zanosom je gledal vozove, ki so se zibali visoko naloženi samega zrelega kruha. Tu je nagovoril žančice, tam se spustil v pogovor z žančici, toda kar naprej ga je gnalo neko koprnenje. Kako in kam? — so ga sprašavali. Nu, pogledat gre, kako dela rž, je rekel. Še pri Bršlinovih se je malo pomudil. Bršlinka in

Sinja sta želi, Bršljin je povezoval. Sinja je pa kar silila v fanta: le kaj hodi tod, bi rada vedela. Dreju je bilo nerodno pred zalim dekletom, ki ga je tako čudno pogledala, ko je rekel, da gre v ogrado. Kdo naj mu verjame, da pelje tu bližnjica v jasinjske ograde. Saj Dreja niti sam tega ne verjame, ali kar je rekel, je rekel. On samo nenehoma hvali dobro žetev, lepo vreme in polno klasje; pri tem vrže nekajkrat naravnost ognjen pogled na Sinjo. Potem se pa nerodno odstrani in krene res proti ogradam. Za visoko ržjo pa zavije v drugo smer. Neka sila ga žene, da skoro teče. Ko se približa novim žančicam, pa stopa počasi in klobuk si nagne nekoliko postrani.

Dospel je do Branarjevih žančic. O tistem, da mora v ogrado pogledat za ržjo, ni bilo tu več govora, kajti ta bi bila res bosa. Zato je rajši izgovoril, da kani domov pripravljat voz. Sicer pa tudi o tem ni maral tritati časa.

"Nu, take pšenice skoro ne premorejo jasinjske lehe," je rekel možko. S tem si je na-

mah pridobil zaupanje Branarjevih žančic.

"Kajne, da je lepa," ga je havležna pogledala Branarica. "Pa so lepe tudi te, ki jo žanjejo," veselo pripomni mlajša. Dekleta se smejejo, fantu se pa zaiskre oči in ponosno si viha brke.

Res brhke so Branarjeve žančice, Dreja jih gleda z nemalim dopadanjem. Nabolj brhka med njimi pa je brez dvoma Lenka, vsaj Dreju se tako zdi. Da, Lenka, ta mu neprestano vrti okrog srca, a nikjer si ne najde utehe ne pota do nje. Kje, kako? Venome! same tegobe, progoni, ječa, a nikoli nikjer utehe teh srčnih koprnenj.

Nu, Dreja na izda tega niti najmanj. On govori samo o žetvi, pšenici in samih spodobnih rečeh. Saj je zašel sem samo mimogrede, brez kakega namena; vsaj tako naj ta reč izgleda. Lenka bi pa utegnila morda le kaj slutiti, po čemu je Dreja zašel tod mimo. Ni ji sicer še nikoli kaj očitneje prižgal svojih srčnih zadev, ali po njegovem vedenju zamore ona sklepati, da mu je le prirasla

"Cezar in Brut" se prav dobro počutita v naročju filmske zvezde ljubke Janet Blair. Tema dvema ni treba stikati za hrano kje med ostanki, kot morajo to delati druge manj srečne mačke. Janet hoče pokazati s to sliko, da moramo biti usmiljeni tudi do živali.

k srcu. Toda one tega niti najmanj ne izda, nasprotno, niti ne zmeni se zanj. Medtem ko se vse druge ozirajo nazaj in z njim čeblija, rije Lenka trdovratno svojo pot pa s podvojen naglico žanje. Dreja se zdaj pa zdaj ozre po njenih golih nogah, ki se ji ob pripogibu razgalijo visoko nad meča, a fanta pri tem kar čudno v grlu stiska. Vendar je postalo

le nekam sumljivo, da Lenka ni žela naravnost, temveč rezala v stran ter se na ta način za precejšen kos oddaljila od ostalih žančic.

(Dalje prihodnjico)

Kupujte Victory bonbons

Mr. in Mrs. Anthony R. Kushlan

NAZNANJATA DA STA ODPRLA
GROCERIJU in MESNICO

na
4644 Denison Ave.

VSE NAJBOLJŠE KVALITETE

Priporočata se rojakom za obisk.

telefon: ME-8464

AUGUST KOLLANDER

V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU

6419 St. Clair Ave., Cleveland 3, O.

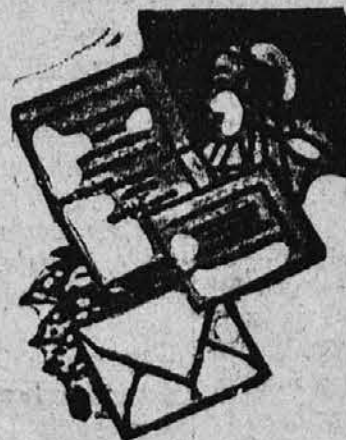
HENDERSON 4148

NAZNANJA:

DA pošilja denar v vse kraje stare domovine potomstvom ali zračne pošte (AIR MAIL) in potomstvom belna. Vsaka pošiljatev je jamčena;

DA prodaja zaboje za pošiljanje hrane in obleke v stare kraje;

DA opravlja notarske posle.
Postrežba pri Kollanderju je vedno točna.
Obrnite se nanj v vseh zadevah, ki spadajo v njegov delokrog.

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pri-
dite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HENDERSON 0624

NOVICE... z vsega sveta

NOVICE... ki jih potrebujete

NOVICE... ki jih dobite še sveže

NOVICE... popolnoma nepristranske

NOVICE... kolikor mogoče originalne

NOVICE... ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

AMERIŠKA DOMOVINA

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

V BLAG SPOMIN
PRVE OBLETNICE SMRTI LJUBE-
GA IN NIKDAR POZABLJENEGA
SOPROGA IN OČETA

Joseph Arko

ki nas je za vedno zapustil
dne 27. aprila 1945.

Eno leto je že poteklo
odkar smo izgubili Tebe
a nismo Te še pozabili
nikoli od nas pozabljen ne boš.

Dragi soprog in ljubljeni oče
na Tvoj grob danes spomni hite
Vesni Bog Ti daj plačila
spavaj v grobu zdaj sladko.

Zaljubljeni ostali

LUDMILA ARKO, soproga;
JOSEPH, sin;
EMILY in MARY, hčere.

Cleveland, O., 29. aprila 1946.

